

แถลงการณ์สภาผู้บริโภค

สภาผู้บริโภคขอให้คุ้มครองสิทธิเด็กและสิทธิในการศึกษา

กรณีนักเรียน อายุ 13 ปีที่ถูกจับกุมและเตรียมส่งกลับประเทศ

คณะกรรมการด้านการศึกษา สภาผู้บริโภค ได้ติดตามกรณีที่นักเรียนชาวกัมพูชา อายุ 13 ปี ซึ่งเติบโตในประเทศไทย ซึ่งถูกจับกุมในโรงเรียนและอยู่ระหว่างการเตรียมส่งตัวกลับประเทศ ในฐานะบุคคลต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งกรณีดังกล่าวสร้างความห่วงกังวลอย่างยิ่งต่อสิทธิในการศึกษา สิทธิในความปลอดภัย และสิทธิขั้นพื้นฐานตามหลักสิทธิมนุษยชนของเด็ก

เด็กนักเรียนรายนี้ไม่มีเอกสารสัญชาติไทยที่สมบูรณ์ โดยมีเพียงใบเกิดและรหัสนักเรียน G ซึ่งเป็นระบบที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อให้เด็กไร้สัญชาติและเด็กข้ามชาติสามารถเข้าถึงสิทธิการศึกษาได้

สภาผู้บริโภคขอย้ำว่า ประเทศไทยมีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2548 เรื่อง “การศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All)” ที่ยืนยันสิทธิของเด็กทุกคนในประเทศไทย ไม่ว่าจะมีสัญชาติหรือสถานะทางทะเบียนอย่างไร ต้องไม่ถูกกีดกันออกจากระบบการศึกษา ขณะเดียวกัน ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (CRC) ซึ่งกำหนดให้รัฐภาคีคุ้มครองสิทธิเด็ก 4 ด้าน ได้แก่ สิทธิในการมีชีวิต สิทธิในการได้รับการคุ้มครอง สิทธิในการพัฒนา และสิทธิในการมีส่วนร่วม

จากกรณีนี้ สภาผู้บริโภคมีข้อเรียกร้องต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ขอให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติและหน่วยงานความมั่นคง ปฏิบัติการภายใต้หลักการคุ้มครองสิทธิเด็กเป็นสำคัญ ไม่ควรนำเด็กไปอยู่ในห้องกักขังเช่นเดียวกับผู้ใหญ่ และควรแจ้งหน่วยงานด้านสังคมสงเคราะห์เข้ามาดูแลทันที
2. ขอให้กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ประสานการแก้ไขสถานะของนักเรียนตามหลักกฎหมาย เพื่อให้เด็กได้รับการศึกษาตามสิทธิที่สมควรได้รับ

สภาผู้บริโภคตระหนักดีว่าการบังคับใช้กฎหมายด้านคนเข้าเมืองเป็นสิ่งจำเป็น แต่ยืนยันว่าในทุกกรณีที่เกี่ยวข้องกับเด็ก จะต้องยึดหลักประโยชน์สูงสุดของเด็กและการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนเป็นสำคัญ สภาผู้บริโภคจึงเรียกร้องให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งพิจารณาหาทางออกที่เหมาะสม เพื่อให้เด็กคนนี้และเด็กไร้สัญชาติคนอื่น ๆ ได้มีโอกาสเรียนต่อไปอย่างปลอดภัยและมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

สภาองค์กรของผู้บริโภค (สภาผู้บริโภค)

28 สิงหาคม 2568